

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\L\Locker, K\Locker_K-Mucík.pdb

PDB Name: Mucík
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 23.2.2007
Modification Date: 23.2.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Mucík

Konrád Locker

Procházel jsem poloprázdnými ulicemi a neměl nejmenšího ponětí, kam vlastně jdu. Přijel jsem do těchto míst dnes odpoledne a ještě jsem neměl žádné další plány, co v nejbližších chvílích podniknu.

Rozhodnutí odjet do hlavního města jsem učinil včera odpoledne. Rázně, bez váhání a odhodlaně. Že odjedu z rodných míst jsem sice plánoval již dlouho, ale dosud jsem nenacházel odvahu tento krok učinit. Až dnes.

V práci jsem měl veliké problémy. Nemohl jsem se dohodnout s vedoucím, jeho představy o práci byly naprosto odlišné od těch mých. Navíc se firmě v poslední době nedařilo, objednávky vázly, penězi se šetřilo, kde se dalo. Nebyly vypláceny žádné odměny, byli jsme rádi, když jsme dostávali slíbené peníze, jen holý základ. Dalo se čekat, že v rámci úspor přijde na řadu i propouštění a já jsem byl horkým kandidátem.

Nechtělo se mi čekat, až se tak stane a rozhodl se sám. Dřív a dle mého uvážení. Tak jako tak bych tomu stejně neunikl, cítím to v kostech. Jenže jiná pořádná fabrika, ve které bych se mohl ucházet o zaměstnání, v okolí není, takže jinou práci nemám šanci sehnat. Proto jsem si sbalil nejnnutnější věci, veškeré úspory a vyrazil. Pevně věřím, že v tomto velkém městě budu mít štěstí a na něco výhodného padnu.

Ted' jsem tedy zde a horečně zvažuji, co dál. Bloumám ulicemi, nakukuji za okna výloh, sleduji všelijaké vývěsky, aby mi neunikla jediná nabídka. Ale všechny, co zde visí, nejsou pro mne. Já jsem typ spíše do továrny, nebo do kanceláře. Ty prodejny, co nabízejí volná místa, kde bych se měl jít postavit za pult a prodávat, to není to, co by mi vyhovovalo.

A protože jsem se ještě nerozhodl, kde se dnes vyspím, rozhlížím se také po nějakém šikovném ubytování. Aby nebylo drahé a přitom aby bylo trochu slušné. Jak jsem zatím viděl, obojí nebude možné skloubit. Buď jedno, či druhé. A tak stále jen chodím ulicemi a hledám. Nevím co, nevím kde a hlavně nevím jak.

Jestli jsem dítko štěstěny, osud mi sám něco sám přihraje do cesty. Jsem mladý, perspektivní a ve svou šťastnou hvězdu věřím ještě nikdy mi neopustila a kdykoliv jsem byl v krizi, pomohla.

Po několika hodinách se začíná stmívat a mě již pěkně bolí nohy. Obě ruce už mám vytahané od těžkého báglu, který stále vleču s sebou a neustále si jej přehazuji z jedné strany do druhé. Chlad prolézá mým tělem a začíná být nepříjemný. A také bych něco dobrého snědl, měl jsem během dne jen několik sendvičů z rychlého občerstvení. Je to sice dobré, ale není to jídlo na celý den.

Na chvíli se zastavuji za velkým sklem jedné z lepších kaváren, kolem níž právě přecházím. Závistivě sleduji těch několik šťastlivců, kteří se nacházejí uvnitř. Někteří sedí a večerí bohaté porce nádherného jídla, jiní jen sedí, pokoušejí a cosi lahodného popíjejí.

Stojím za sklem jak Chaplin ve svém filmu a závistivě sleduji lidi uvnitř. Pokud nebudu mít nějakou práci, na takové posezení si musím nechat zajít chuť. Naprázdno polykám sliny a chci odejít.

Náhle se mým směrem zadívá jedna z tvář člověka, který sedí hned za sklem, za bohatou krajkovou záclonou. Není mu do obličeje dobře vidět, průhledná plenta mezi námi to nedovoluje. Dívá se na mě zamyšleně, jakoby pátral ve své paměti a chtěl si vzpomenout, kdo vlastně jsem. Také mě ta tvář připadá velice povědomá, ale nenapadá mě nikdo, ke komu by ji měl přiřadit.

Náhle se mu obličej rozzáří a několikrát zamává rukou. Otočím se pátravě kolem sebe, zda to znamená opravdu patří mě, jestli někdo jiný nestojí za mnou a já se nespletl.

Ale nestojí, jsem zde sám, patří to skutečně mně. Ještě chvíli čekám, ale postava divoce gestikuluje, mává a mává. Ukazuje jasná gesta, kterými mě zve k sobě a nabízí místo u stolu. Chvíli se rozmýšlím. Co když to je nějaký omyl, co když si mě s někým plete a bude to obyčejný trapas? Nakonec se rozhodnu poslechnout jej. Odpočinek již nutně potřebuji a pozvání k posezení přijmu docela rád.

Rozhlížím se a hledám vchod, je kousek ode mne a tak jej rozrážím a vstupuji. Typická kavárna. Úzká dlouhá místnost podpíraná řadou silných čtyřhranných sloupů, všechno obložené mramorem a doplněné nádhernými broušenými světlými. Podél obou stran řady stolků se lavicemi a jemně vyřezávanými židličkami. XXX Vzadu prosklený pult s obsluhou oblečenou do jednotných obleků. Trochu lepší podnik, než na jaký jsem zvyklý, ale snažím se chovat přirozeně.

Očima hledám místo, kde je onen člověk, který mne volal. Sedí u okna, nyní se postavil a znovu na mne mává.

Mířím k němu a jeho obličej mi je stále víc povědomý. Není již za nejasnou plochou skleněné stěny, takže rysy jsou dobře rozeznatelné. Rychle probírám lidi, které jsem kdy potkal.

Ještě než jsem si stačil rozpomenout, koho že mi to připomíná, ozvalo se hlasité zvolání.

"Nazdar Kenny! Co tady děláš," volá na mě způsobem, ve kterém jasně rozeznávám svého dávného kamaráda Oldřicha.

Že to je on, nemohlo být pochyb. Hlas se mu vůbec nezměnil, zůstal zcela stejný, jak jsem ho léta slýchal. Tvář však nabyla mnoho jiných rysů. Zestárl, výrazně zmužněl. Ale charakteristické zabarvení hlasu zůstalo neměnné. Poznal bych jej i za sto let.

Oslovil mě přezdívkou, kterou znalo jen mé okolí a tím mě ubezpečil, že se nepletu. Parta, se kterou jsem zažil mnoho krásných chvil v nezapomenutelných letech dospívání. Přičemž mnohé z našich zážitků není vhodné vyprávět na veřejnosti.

Jen toho muže naproti němu jsem neznal. Byl to cizí člověk, vidím jej určitě poprvé v životě.

"Nazdar Oldo, jsi to ty?" stihl jsem ještě říct a už jsme se radostně vítali.

Posadili jsme se, stále nadšení, že jsme zde na sebe narazili, dva rodáci z dalekého městečka.

"To je Kenny, kamarád z dětství," představil mě rychle, "a to je Marek, kolega z práce."

Ukázal na svého společníka a ten mi podává ruku. Sedáme si a proběhne několik běžných konverzačních vět na seznámení. Pak se s Oldou rychle vracíme do starých vzpomínek, které střídavě jeden po druhém lovíme z paměti.

"Vzpomínáš..." zahlaholil jsem a oba jsme se na dlouhé minuty ponořili do dob nedávno minulých, které jsme společně prožili v jednom malém městě, kde se každý zná. Bylo jich mnoho, které jsme si vzájemně předkládali a které jsme opět po letech oživil.

"A co tady děláš?" dostal se nakonec Olda k současnosti.

"Už jsem tam toho měl plný zuby," odpověděl jsem kysele po pravdě, "žádný další možnosti profesního růstu, omezené pracovní možnosti, žádná zábava a kultura. No prostě díra, malé město. Potřebuju někam mezi lidi."

"To je dost, že jsi na to také přišel. A máš nějakou práci?"

"Zatím ne, právě jsem přijel. Ani nemám, kde bydlet. Teprve se po něčem rozhlížím. Přijel jsem vlastně naslepo. Čekám, že to nějak dopadne, že na něco padnu."

"Človče, máš ale štěstí," zahlaholil Olda. "Ty jsi přece dělal ekonomický směr. Není-liž pravda?"

"Je, dělal. Ty o něčem víš?"

"No samo. Říkám, že máš štěstí. U nás v podniku se právě založila další skupina a budou se nabírat lidi. Jsem zástupce šéfa, nebude problém tě tam dostat. Navíc tam potřebujeme schopný lidi a myslím, že ty seš ten pravej."

"A co děláte?"

"Makléři," odpověděl stručně. "Obchodujeme s cennými papíry. Nákupy a prodeje. Však ti o tom nemusím vykládat,

znáš to sám velice dobře."

Znám, o tom mi opravdu nemusel nic vykládat. V tomto oboru jsem se vyznal, byl jsem v tom docela dobrý. Ta práce by mi vyhovovala, byla podle mého gusta, docela se mi líbila. Byla by rozhodně lepší, než ta, co jsem dělal u nás doma.

"A bydlet můžeš zatím u mě," dodal rozjařeně, "alespoň zpočátku, než si něco sám najdeš. Mám sám byt a je pro mne dost velké. Klidně se tam vejdem."

Byl jsem nadšený, srdce mi radostí divoce bušilo. Seděl jsem a uculoval se do zdi. Tušil jsem to, jsem opravdu dítě štěstěny, opět mi pomohla. I když už to bylo na poslední chvíli, přesto jsem sehnal jak práci, tak ubytování. Ještě ke všemu u kamaráda, s kterým jsem si vždycky rozuměl.

Celý večer jsme proseděli v družné zábavě a společně s novým přítelem se výborně pobavili. Když jsme se zvedali, ve městě již vládla tma.

"Mám zavolat taxíka?" zeptal se rozjařeně Olda. "Ale raději bych šel pěšky. Je to sice dál, ale v takovém příjemném počasí, jaké je dnes, by procházka docela přišla vhod. Trochu se projdeme a alespoň se probereme z alkoholového opojení."

Podíval jsem se významně na těžký, bágel, který jsem vlekl s sebou, ale na Oldu to nezapůsobilo. Byl již rozhodnut a tak mi nezbylo nežli souhlasit. Vyrazili jsme.

Procházeli jsme ulicemi města a bavili se o všem možném. I nyní jsme co chvíli zabrousili zpátky do společného mládí a vzpomínali staré příběhy. Hlavně ty veselé, ke smutným jsme se dostávali jen zřídka.

Během hovoru cesta rychle ubíhala, více, než bych tomu byl schopen sám uvěřit. Zjistě to bylo tím, že jsme se oba výborně bavili a vrátili se ke společným vzpomínkám, kterým jsme úplně propadli.

Prošli jsme středem města a zamířili do okrajové části, osázené mnoha desítkami vilek, obklopených mohutnými, vzrostlými stromy, pod nimiž se rozpínaly rozkošaté keře. Ty obepínaly každý pozemek okolí domů, takže skrze ně bylo možno dovnitř pohlédnout jen vzácně.

Všechny keře byly pečlivě sestříhané a udržované, vytvářely dokonalou harmonii sžití člověka s přírodou. Mezi nimi se tyčilo mnoho smrků a borovic, které jako by je zaštiťovaly svými mohutnými větvemi.

Procházeli jsme dlouhou, téměř rovnou třídou, na které pravidelně blikalo několik semaforů svými smutnými, oranžovými světly. Silnice se táhla do dálky, osvětlena jasným světlem sodíkových výbojek. Chodník byl dokonale rovný, nebyla na něm jediná díra, jediná záplata, takže chůze byla velice příjemná.

Vedle nás svítil bílý pruh, který ohraničoval tu část chodníku, za kterou se nesmělo. Byla vyhrazena cyklistům, tam byl jejich rajón.

Od silnice nás odděloval metrový pruh trávníku, na kterém rostly středně velké stromy, jež roztahovaly své pravidelně kulaté koruny do poloviny vozovky.

Věnoval jsem se plně hovoru, který mně zcela pohltit a nevnímal dlouhou cestu, jež byla před námi. Jen těžkou kabelu jsem musel co chvíli přehodit do druhé ruky, docela se na velkou vzdálenost pronesla.

Silnice, po které projíždělo poměrně hodně aut, působila čímsi podivným, nezvyklým. V první chvíli jsem si to neuvědomil, ale došlo mi až po nějakém čase, co mě na ní zaráží. Zdejší cesta měla jednu zvláštnost, podivnost, nikdy jsem nepochopil, proč tomu tak je.

Procházela obytnou zónou a rychlost na ní byla pro auta omezena třicítkou. To nebylo nijak zvláštní, protože tatáž značka se stejným omezením stála na mnoha dalších silnicích podobných úseků po celém obvodu města. Ale mimo tuto ulici se prakticky nikde rychlost nedodržovala. Nikomu nestálo za to, aby ji respektoval a zpomalil na úroveň, jakou značka požadovala. Kdekoliv jsem po některé z nich jel, vždy se auta pohybovala mnohem rychleji. Někde více, někde méně, ale pokaždé to bylo více, než zákon povoloval.

Zde to bylo jiné. Jakmile za hlavní křižovatkou ukázala značka svou trojku s nulou, auta, a to bez výjimky, svou rychlost razantně omezovala. Prakticky na povolenou třicítku, jen velice výjimečně o něco více. Ale i to bylo jen nepatrně.

Proto nebylo nijak nezvyklé, když člověk viděl kolony aut, jak se velice zvolna, téměř krokem, šinou po rovné, v dáli mizící vozovce. Kola měkce hučí, motory jen lehce ševelí v nízkých otáčkách.

Po celou tu dobu, co jsem zde byl, jsem nikdy v těchto místech nezahlédl jediného policistu, nikdy jsem neslyšel, že by se zde rychlost měřila. Přesto tu všichni řidiči bez rozdílu předepsanou rychlost dodržovali. Poctivě. Jak místní, tak cizí, náhodní turisté.

Bylo to nepochopitelné a záhadné. Proč právě zde, jako v jediné ulici široko daleko se řidiči řídili předepsaným omezením? Co je nutí, aby právě zde dodržovali rychlost, jaká je po nich požadována? Mnohokrát jsem nad záhadou bádal, ale uspokojivou odpověď jsem nenašel.

Možná to bylo kvůli jedné střední a jedné základní škole, kdy se zde pohybovalo větší množství dětí, mnoho z nich na kolech. Ale takové podobné se nacházejí v jiných částech města. I tam děti běhají podél silnice i tam jezdí mnoho cyklistů, ale nikde řidiči tak úzkostlivě rychlost nedodržují. Prostě záhada.

Jak jsme šli, kolem nás zvolna projížděly kolony aut a pomalu se ztrácely v dáli. Před námi se objevila jedna z těch mnoha křižovatek, které nás na tomto úseku čekaly.

Jen letmo jsem pohledem zachytil o její blikající semaforey, které, stejně jako ostatní, byly v tuto dobu vypnuty a jen výstražně blikaly svou oranžovou barvou. I když světla svítila matně a celkem slabě, metala do tmy noci výrazné záblesky, které se nesly desítky metrů a varovaly řidiče.

Ve své plamenné řeči, kterou jsem právě během chůze pronášel, jsem letmo zahlédl průhledný kryt autobusové zastávky, ke které jsme se zvolna blížili. U ní, těsně u silnice, se tyčil sloupek s jasným označením zastávky a jejím názvem. Kryt stanice se klenul do poloviny chodníku a byl zhotoven ze silné ocelové konstrukce. Průhlednými skly bylo možné zahlédnout jednoduchou lavičku, která nepoškozena čekala na utmáčené cestující linkového spojení.

Byli jsme již poměrně blízko, když jsem rozpoznal schoulenou postavu, stojící hned vedle sloupku se symbolem zastávky, kousek za kmenem jednoho ze stromů. Ze tmy se nenápadně vynořila postava, jež razantně změnila můj další život.

Když jsme došli blíž, rozpoznal jsem i další rysy toho člověka, který zde sám čekal příjezdu autobusu. Nevěnoval bych mu žádnou pozornost, pokládal jsem jej za obyčejného cestujícího, kdyby se jeho chování naším příchodem výrazně nezměnilo.

Nyní jsem už mohl spatřit jeho tvář, osvětlenou jen sporým světlem pouliční svítilny, jež na ni dopadalo. Stál ke světlu zády, takže jsem viděl jen část z jeho obličeje.

Byl to starší muž, určitě již přes padesát. Široký, kulatý obličej, na kterém se rozprostíral dobrácký, srdečný úsměv od ucha k uchu. Velké oči zářily, jak dvě slunce nad suchou pouští a vzhlížely k nám s dychtivým očekáváním. Na hlavě pár prořídilých vlasů, přehozené k jedné straně, jež podtrhávaly stáří tohoto muže. Omšelé, dlouho používané šaty nesevěděly, že by nějak více dbal na svůj vzhled. Na tváři měl několik dní staré fousy, kterým zřejmě věnoval tolik času, jako svému oblečení. Byly již notně prošedivělé a dodávaly tvářím popelavého vzhledu.

Stál čelem k nám a díval se, jak se k němu zvolna blížíme. Byl v mírném předklonu, jako když úslužný hospodský v soukromé restauraci vyhlíží milé hosty. Po celou dobu, co se blížíme, má ruce propletené pod svým břichem a netrpělivě si je mne, jako mladý studentík před maturitní zkouškou. Je na něm vidět velká nervozita, zaujatost a sveřepost, s jakou očekává náš příchod. Oči nás pozorně sledují, z jeho obličeje září plné soustředění.

A právě tím nevšedním zaujetím, s jakým nás bedlivě sledoval, upoutal mou pozornost. V první chvíli mě docela vylekal. Vždyť ve velkém městě člověk neví, co může od okolí očekávat.

Náhle se jeho ruka zvolna zvedá. Dlaň míří směrem k nám, prsty doširoka roztažené. Když je dostatečně vysoko, začne se kývat v krátkém půlobloubu. Zřetelně mírový, přátelský pozdrav na přivítanou. Obličej se rozzáří ještě víc, úsměv se táhne od ucha k uchu. Je to jasné sluníčko uprostřed krásného letního dne, které zaplavuje zemi svými životadárnými paprsky. Oči k nám vzhlíží žádostivě, jak malé dítě ke své matce.

"Dobrý den!" zvolal slušným, vzletně podbarveným hlasem, když jsme se k němu přiblížili. Při pozdravu se lehce uctivě poklonil, jakoby mu to dělalo velikou radost, že na nás může promluvit.

Docela mne zaskočil, nečekal jsem, že mne osloví tak nadšeně, s takovým patosem, cizí muž ve městě, kde mimo jednoho kamaráda nikoho neznám. Přerušil jsem svou řeč a zmateně se na něj podíval. Nechápal jsem, proč mne ten člověk zdraví, jaké má úmysly a co tím sleduje. Lekl jsem se v obavách, zda po mě nebude cosi dalšího požadovat. Byl jsem ve střehu.

"Dobrý den," odpověděl jsem stroze a chtěl pokračovat v přerušené větě, kterou jsem nedokončil. Pozorně jsem si

muže prohlížel.

"Dobrý den," otočil se muž se svým pozdravem směrem k Oldovi.

"Dobrý den," odpověděl s absolutní samozřejmostí Olda, jakoby jej to nepřekvapilo.

Těch několik dalších kroků jsme udělali mlčky, uchvácení přítomností tohoto člověka. Procházeli jsme kolem podivné postavy a již byli za jeho úrovní.

"Na shledanou!" zaznělo náhle z jeho úst. Nadšené, dobrosrdečné, znějící zcela opravdově a nefalšovaně. Ze slov kypěla radost, spokojenost a dokonce nekonečná úleva. V očích měl plamínky radosti a tvář sálala blahem.

"Na shledanou," odpověděl jsem slušně podle zvyku, zcela zaskočen. Ani jsem nevěděl, proč ta slova říkám. Vycházela ze mě samozřejmě, docela sama.

"Na shledanou," přidal se s úsměvem Olda a se zcela klidně pokračoval dál.

Muž zářil spokojeným úsměvem a několikrát dramaticky přešlápl. Z jeho očí tryskal pramen nadšení a radosti, jakoby právě prožil svůj nejšťastnější okamžik života. Nadšeně si mnul ruce a zvolna se kolébal ze strany na stranu.

Na kratičký okamžik jsem měl obavy, zda si z nás nedělá legraci, zda se nejedná o žert. Nejapný, nevhodný a nepříjemný žert. Jeho radost však byla natolik opravdová, že nešla hrát, natolik dobrý herec nebyl.

Byl jsem natolik vyveden z rovnováhy, že jsem zcela ztratil nit, o čem jsem to vlastně hovořil. Ušli jsme několik dalších kroků, než jsem se opět zmohl na slovo.

"Poslyš, Oldo," pronesl jsem nechápavě, "kdo tohle proboha byl?"

"Ty ho neznáš?" podivil se mé neznalosti Olda, "zná ho přece naprosto každý, nejznámější muž našeho města a okolí. Postava této čtvrti. Je to... Mucík."

Odpověděl jeho jméno lhostejně, jako by mluvil o věci, která je každému zřejmá, jakou musí znát naprosto všichni a je mimo logiku, že o ní nic nevím. Moc mi tím ale nepomohl.

"Mucík?" zakoktal jsem zmateně, "kdo to prosím tě je?"

"Ty seš divnej, ty neznáš Mucíka!"

"Ne, v životě jsem ho neviděl a to jméno neznám. Nejsem přece místní."

"No jo, to je vlastně fakt. Já už tě pokládám skoro jako odsud. Mucík... to je fenomén, je to náš notábl - významná osobnost místa. Řekl bych nejznámější ve městě," pronesl a podíval se na mě, aby se přesvědčil, že jeho slovům skutečně rozumím.

"A co tady, taková pochybná existence vlastně dělá? Vždyť se na něj podívej, jak vypadá. Člověk aby měl strach, že se mu zde něco stane. Podezřelý podivín už na první pohled. Měl jsem obavy o svou peněženku. A proč nás zdravil, ty se s ním nějak znáš?"

Olda se na mě tázavě podíval a pak se rozesmál. Nahlas a od srdce.

"Mucík - to je muž z místního ústavu pro trochu méně chápavě jedince," odpověděl po chvíli, aby mě trochu do situace zasvětil. "Nachází se nedaleko, támhle za rohem. Tohle místo si oblíbil, asi ví proč, tihle lidé mají svou tajemnou, nám těžko pochopitelnou logiku. Chodí si sem pravidelně stoupnout a pak tu naprosto slušně zdraví lidi. Pozdraví každého, kdo se zde objeví a strašně tím žije. Je to jeho život, jeho všechno. Není dne, aby tady nestál."

"Tak on je chovancem nějakého ústavu pro blázny a oni ho naprosto klidně pouštějí ven, aby tu byl normálně mezi ostatními lidma?" zděsil jsem se.

"A proč ne," pokrčil Olda rameny, "co je na tom. Mucík je hodný člověk, naprosto spolehlivý a mírumilovný. Každý ho tu má rád."

"Jak to můžeš říct. Vždyť nikdy nevíš, co se těm lidem honí hlavou. Jsou jako zvířata, znají jenom pudy, neznají city."

"To bych neřekl, myslím, že máš zkreslené představy. Náhodou jsme všichni rádi, že ho zde máme. Je fajn."

"Co na něm může být fajn? Na bláznovi. Jenom ohrožuje své okolí. Jednoho dne stejně něco ukradne nebo někomu něco udělá. Pak bude pozdě něco dohánět."

"Tady u té zastávky postává celé hodiny, celé dny. Pravidelně, téměř každý den, často i v noci. Zdraví všechny lidi a auta, které se poblíž něj objeví."

"Zdraví všechny lidi? I cizí? Já věděl, že není normální. Vždyť to je jasný důkaz jeho šílenosti, bláznovství a pomatenosti, kterou ohrožuje okolí! Je potřeba jej zavřít, izolovat. Nesmí přece mezi normální lidi."

"Ne? A proč? Přece nikomu neublíží a nepřekáží."

"A co když ano? Může být nebezpečný už jen tím, že je tady, že může lidi ovlivňovat."

"Moc to prožíváš. On tu jen tak stojí a zdraví lidi kolem. To je jeho život, jeho životní štěstí. Nezná žádnou větší zábavu a pokládá to za svůj životní smysl. On nic jiného od života nečeká, nic mu nedělá větší radost," dodal nakonec Olda.

Na chvíli jsme se zastavili a otočili se. Podíval jsem se zpět na postavu, osaměle stojící kousek od zastávky autobusu pod lampou pouličního osvětlení. Už zase stál, trochu nahněveně a vyčkávavě, díval se do dálky a netrpělivě očekával další příchozí. Ruce spojené pod břichem se netrpělivě muly v napjatém očekávání.

Náhle se v dálce objevila dvojice světel a zvolna se blížila. Byla to linka pravidelného autobusu, který zde projíždí a jenž zde má svou pravidelnou stanici.

Jakmile se objevila, Mucík výrazně ožil. Začal rychle přešlapovat, jako člověk nutně potřebující vykonat svou potřebu a rychlost rukou, jež si vzájemně mnil, se výrazně zrychlila. Kývavé pohyby těla byly výraznější.

Po chvíli už bylo možno rozeznat i řidiče, sedícího za volantem. Když se přiblížil dostatečně blízko, světla autobusu několikrát výrazně blikla, krátkým zábleskem osvětlila osamělou postavu. Pozdravila ji.

Mucík reagoval okamžitě. Ruka vylétla prudce vzhůru, už zase byla ve výšce obličeje a dlaní s roztaženými prsty kýval v krátkém půloblouku. Široce rozesmátá tvář vděčně hleděla na řidiče.

Řidič pozdrav opětoval. Zvedl ruku a zamával Mucíkovi zpět, současně pokýval hlavou. Až sem bylo možné spatřit jeho široký, spokojený úsměv. Usmíval se naprosto stejně šťastně, jako Mucík.

Dveře jemně zasyčely a několik osob se vyhouplo z břicha autobusu, aby se vydalo na svou pouť k domovu. Zamířili směrem k nám.

"Dobrý den," ozval se nadšený hlas Mucíka, který všechny zdravil zdviženou rukou a hlasitým pozdravem. Doléhal až k nám. Díval se na jednoho po druhém a dychtivě očekával odpověď

"Dobrý den... dobrý den... dobrý den..." odpovídala jedna postava po druhé, když kolem něj procházela. Všichni se pousmáli, každého to očividně potěšilo. Odpověděli do jednoho, nebylo nikoho, kdo by prošel mlčky.

"Na shledanou, na shledanou," kýval na každého zvlášť Mucík, když procházeli kolem něj.

"Na shledanou," zaznělo několikrát a skupinka se rozpadla na hraně křižovatky, která byla hned za zastávkou.

Po každé odpovědi se Mucík zatetelil nekonečnou radostí, blaženě se rozesmál a nadšením rozzářil. Byl jako sluníčko sálající teplé paprsky do svého okolí. Čím více odpovědí dostával, tím spokojenější byl. A nyní odpovědi dostal mnoho a každá pro něj znamenala víc, nežli výhra v loterii.

Na křižovatce se lidé rozcházeli do několika směrů a jejich hlasitý, spokojený hovor se rozléhal na všechny strany. Byl z nich cítit klid a pohoda, s jakými se bavili se svými sousedy. Ještě chvíli se na křižovatce zastavovali, aby mohli dopovědět své myšlenky, říci si něco pěkného. Ani se jim nechtělo spěchat do svých domovů. Ještě před chvílí mrtvé místo dramaticky ožilo. Nevázaný hovor a společná radost naplnily rozlehlou plochu příjemnou atmosférou. Rozcházeli se jen velice pomalu.

Autobus se rozjel a pomalu pokračoval po své trase dlouhou ulicí. Zvolna se vzdaloval a dvě malá červená světla mizela v dálce. Za chvíli se kolem rozprostřel klid, nikde nebylo ani človíčka.

Jen Mucík dál postával na svém místě. Jeho ruce se dosud stále ještě třely jedna o druhou výrazným tempem, stále ještě přešlapoval, i když se nyní frekvence jeho kroků výrazně snížila. Bylo na něm vidět, jak je nadšený, jak je opojený

blahem. Obrovská spokojenost z něj sálala jak teplo z rozpálených kamen. Vyhlížel ulicí k jejímu konci. Kdy se objeví někdo další?

Díval jsem se a nechápal to. Jak mohli lidé takového člověka zdravit, jak se mohou k němu takto chovat? Vždyť to jsou místní, ti ho musejí znát! Musí přece vědět, že to je šílenec, nezajímavý blázen!

Najednou se v dálce objevila z obou stran silnice přijíždějící auta. Jako na povel se jejich světla souběžně vyhoupla zpoza plotů na obou koncích ulice. Jako obvykle se, dodržujíc poctivě pravidlo pomalé rychlosti, loudavě plazila ulicí, jak zde bylo zvykem.

Za chvíli se první z nich, ze směru, kterým před chvílí odjel autobus, dostalo až ke křižovatce, za kterou byla zastávka s Mucíkem. Náhle se ozvalo krátké zatroubení klaksonu a řidič v kabině auta vysoko zvedl ruku, aby přátelským gestem zamával osamělé postavě.

Mucík již netrpělivě na toto gesto čekal. Našponován, jak lasička před skokem po kořisti, čekal, zda se signál ozve. Byl připraven. Dosud jen netrpělivě na místě přešlapoval, stále si mnul nervózně ruce.

Jakmile uslyšel houkání a uviděl pozdrav, okamžitě reagoval. Jeho obličej se roztáhl v širokém úsměvu a ruka opět letí vzhůru. Následuje známé mávání směrem k řidiči.

Bylo možno zahlédnout řidiče, jak se k Mucíkovi natáčí a zdraví stojící postavu. Auto projelo a jak Mucík, tak řidič na sebe kynuli s rozzářenými obličejí. Ten svítil jako pochodeň v temné noci.

Když auto odjíždělo, připadalo mě to jako rozchod starých známých, dobrých kamarádů, kteří se loučí jen velice neradi. Jako by se jim od sebe ani nechtělo. Přitom se dalo těžko očekávat, že se kdy tento řidič s Mucíkem osobně setkal. Řídil luxusní vůz vyšší kategorie.

To již kolem projíždělo několik dalších aut, jenž v zástupu přijížděla v protisměru. Zvolna, téměř krokem se blížila ke křižovatce.

Mucík opět znejistěl a upjatě hleděl jejich směrem. Náhle jsem v temnu kabiny prvního vozu spatřil ruku, vášnivě zdravícího řidiče. Mucík jako připravený střelec rázem odpověděl. I jeho ruka se kýve vysoko zdvižená, úsměv v široké tváři maximálně roztažený. Zářící oči prostupují tmou jako hvězdy, nesoucí dobré zprávy.

Projíždí jedno auto za druhým a řidiči zdraví. Každý si dává tu práci a Mucíkovi zamává, není nikoho, kdo by opomněl, kdo by neodpověděl na pozdrav člověku, stojícímu v noci na opuštěné zastávce. Každý poctivě dodržoval místní úzus.

Mlčky hledím na nečekané divadlo a jsem šokován. Lidé, a to i vyložené z lepší společnosti, zde se samozřejmostí zdraví člověka, který nechápe ani to, proč žije, proč je na světě, o čem život je.

"Pojď, jdeme dál, ať jsme doma včas," strčí do mne Olda loktem a probere mne z těžkých myšlenek.

"Měli by ho přece jenom raději někam zavřít," pronesu nakonec, abych si ulevil.

"Ale proč, prosím tě?"

"Já vůbec nechápu, proč takoví lidé žijou, proč tu jsou, proč je necháváme existovat? Vždyť společnosti nic nepřinášejí, k ničemu nejsou, není z nich žádný užitek," horlil jsem divoce a dostával se stále do ostřejší nálady.

"Přece sami ze života nic nemají, nepracují, nejsou efektivní. K čemu jsou? Já bych je dal někam pryč, kde nejsou vidět. Nejlepší by snad bylo, kdyby vůbec nežili."

"Ty máš ale divný názory?" podivil se Olda a tázavě se na mě podíval. "Myslíš, že každý je na světě jenom proto, aby byl efektivní?"

"A k čemu jinému. Každý se musí podílet na tom, aby společnost prosperovala, aby šla dál, vyvíjela se, pokračovala a nezůstala strnule na jenom místě. Každý k tomu musí nějak přispět. K tomu nepotřebujeme všechny ty umělce, příživníky a šmelináře a už nejméně ze všeho ty vedlejší hlízy života, nepovedené existence. Kdyby se podařilo tohle všechno odstranit, hned by se nám žilo líp. Zcela zbytečně parazitují na dalších."

"Myslíš?" zeptal se Olda a na okamžik se zastavil. "Snad nečekáš, že život sestává jen z práce a efektivního žití v každém okamžiku? Nejenom chlebem živ je člověk."

"Jasně, tomu rozumím a souhlasím. Ale třeba zpěvák tě potěší, herec pobaví, ale tenhle? Nedá ti nic, není ti k ničemu,

nepomůže ani trochu v rozvoji, ať se jedná o cokoliv. Jen natahuje ruku, abys mu přispěl na jeho příživnický život. Když by tu nebyl, ušetřili bychom nějaké peníze a ty mohli investovat efektivněji."

Olda neodpověděl, chvíli mlčel. Pak jen pokrčil rameny, zřejmě mě nemínil v mém názoru přesvědčovat. Dobře pochopil, že tento okamžik prožívám příliš emotivně.

Společně jsme pokračovali v cestě. Už se o tom problému nechtěl bavit a jak jsme se odcházeli z toho místa, vypadal Mucík z našeho zájmu. Stejně jako já, i mé myšlenky se vzdalovaly z tohoto místa.

II.

Ubytoval jsem se, dostal od Oldy jeden volný pokoj, který ve svém velkém bytě měl a začal u něj žít. Docela nám to spolu vycházelo. Společné prostory jsme využívali výborně, dobře jsme se doplňovali.

Když mě druhý den vzal do práce, povedlo se, v co jsem doufal. Na Oldovu přímluvu jsem byl přijat a začleněn do nové skupiny, jež se právě vytvořila. Konečně jsem mohl uplatnit své zkušenosti a dělal práci, která mě bavila. Sledování burzy, nákupy a prodej akcií, manipulace s mnoha milióny. Byl to můj další, nádherný život. V práci jsem trávil většinu svého dne.

Domů jsem se vracel prakticky každý den k večeru, nebo již potmě. Musel jsem procházet místy, kterými jsem zamířil poprvé k novému domovu. Místo s křižovatkou, kde na autobusové zastávce postával Mucík.

Bylo to přesně tak, jak mi tehdy Olda řekl. Stál tam téměř každý den. Ať bylo pěkně či pršelo, za chladu i horka. Bylo zvykem, že ho tam člověk potkal, jakmile se k inkriminovanému místu přiblížil. Vždy tam stál a vyčkával někoho, koho by s nadšením a nehranou radostí pozdravil a stejně nadšeně čekal na jeho odpověď.

Také jsem si zvykl a i když mi to dlouho nebylo příjemné, pokaždé jsem na jeho pozdravy odpovídal. Jednou, podruhé, po desáté, po dvacáté.

Nakonec jsem byl i já jeho známý, stal jsem se člověkem, kterého znal. I když to v jeho případě nebylo rozhodující. Stejně nadšeně zdravil každého, kdo se na cestě objevil.

Už mě ani nepřekvapovalo, když mu stále dokola odpovídali řidiči autobusů, kteří místem projeli i několikrát denně na své lince, radostné odpovědi vystupujících lidí a pozdravy prakticky všech řidičů aut, projíždějící loudavě kolem. Mucík zde prostě byl a stal se součástí mého života, stejně jako u ostatních lidí v okolí.

Nečekaně rychle uběhlo půl roku a já ani nezpozoroval, že se blíží zima a s ní spojené vánoční svátky. V práci se nám dařilo, obchody šly během mého působení neobyčejně dobře.

Ten den se dokonce vedlo výjimečně. Nákupy i prodeje byly neobyčejně výhodné, firma zabodovala. Zisky byly velké, odměny též.

Vraceli jsme se domů společně s Oldou. Oba jsme zářili štěstím a spokojeností. Byla již tma, noc padla na město, které se odělo do sváteční výzdoby a všude zavládla předvánoční atmosféra. Za pár dní oslavíme velký den.

Během cesty začal padat sníh, první v tomto roce. Velké, těžké, jakoby sváteční vločky se na nás valily a odívaly město svou svítivě bílou barvou. Světla lamp se ztěží prodírala chuchvalci, jež dopadaly na povrch.

V mládí jsem takový sníh měl rád. Říkali jsme jim kalamitky, protože vždy znamenaly problémy silničářům, komplikovaly dopravu. Dnes jsem starší, radost z nich pominula a vnímám je spíše jako zdroj nepříjemností.

V tu chvíli jsme ale byli rozpustili, měli jsme dobrou náladu a tak jsme se tomu smáli a radovali se, jako kdysi, když jsme spolu ještě vedli bezstarostný život.

Blížili jsme se ke známé křižovatce. Tam jsem zahlédl temnou postavu Mucíka, byl jsem překvapen. Že zde stál téměř po celý rok, na to jsem si již zvykl, ale že zde bude i dnes, v tak nepříznivý čas, to mě překvapilo.

Blížili jsme se k němu a já stále jasněji rozeznával jeho obrysy. Stál ve svém obvyklém přihrbeném postoji, ve tváři urputný výraz a ruce zase netrpělivě kroutil pod břichem. Bylo na něm vidět, jak se třese na okamžik, kdy na nás bude moci promluvit. Už jsem čekal, až nás jako obvykle pozdraví, bych mu dle zvyku odpověděl. Už dávno to pro mě přestala být zajímavost, jakou byla při našem prvním setkání.

Ruka se zvedá, dosahuje do výše obličeje a začne mávat v krátkém půlkruhu s široce roztaženými prsty. Obličej se trochu přihloupě roztáhl dobořivým úsměvem a bílé zuby zasvítily do špatně osvětlené tváře. Gesta, které již tak

dobře znám, zažil jsem jej už tolikrát!

"Dobrý den," ozvalo se jeho hlasité, jasně pronesené pozdravení, znějící srdečně, laskavě.

"Dobrý den... dobrý den..." odpověděli jsme oba. Automaticky jsme zmlkli, když jsme procházeli kolem něj a čekali na pozdrav. Dobře jsme věděli, že po něm bude okamžitě následovat i odpověď.

"Přeji příjemné vánoce... na shledanou," ozval se pojednou Mucík, jež se úslužně klaněl a divoké ohně nadšení, že jsme opětovali jeho pozdrav, mu šlehaly z očí.

Oba nás to zaskočilo. Takovou odpověď jsme ještě ani jeden nezažili.

"Na shledanou," odpověděli jsme oba, ale pak jsme rychle ještě vyhrkli, "také vám přejeme příjemné vánoce."

Trochu jsme se zastyděli. Zatímco on dobře věděl, že je slušností veselé svátky popřát, nás to ani nenapadlo. Chvilí jsme zamlkle pokračovali dál a oba se nořili do stejných myšlenek.

"On ale nemůže být tak úplně blbej," pronesl jsem po delší chvíli naprosto tiše, "když si uvědomuje, že se blíží taková událost."

"To tedy nemůže," souhlasil Olda, "ale já jsem ti to říkal vždycky. To tys byl jiného názoru."

"Tak proč nic pořádného pro společnost nedělá?"

Domníval jsem se, že tito lidé nic kolem sebe nevnímají, že dokáží žít jen svým podivným, introvertně zaměřeným životem. Musel jsem si přiznat, že se mýlím. Situaci jsem neodhadl správně, nezkušenost byla znát.

Že tomu tak skutečně je, potvrdilo se mi o pár dnů později.

Vracel jsem se domů opět velmi pozdě, tentokrát sám. Bylo již po vánocích, za chvíli starý rok skončí svou pout' a nový otevře své první dny. Většina lidí má mezi svátky volno, ale já byl jedním z těch nešťastníků, co do práce musel.

Bylo zapotřebí cosi neodkladného před posledním dnem roku dodělat. Olda byl doma, měl práci hotovou, mohl si to tedy dovolit.

Sněhu bylo v těchto dnech všude plno, nepříjemný mráz štípal do tváří a barvil do červena můj nos.

I dnes jsem uviděl Mucíkovu postavu, postávající vytrvale na svém místě. Také v tomto nepříjemném počasí stál na svém místě a dělal činnost, jenž pro něj byla zábavou nade všechno. Už z dálky jsem viděl, jak znejistěl, když mě spatřil přicházet a začal netrpělivě přešlapovat, když jsem se blížil. Stejná činnost, jakou dělal vždycky.

Následovalo tradiční zamávání a obvyklá konverzace.

"Dobrý den."

"Dobrý den," následovala automaticky moje odpověď.

Prošel jsem kolem něj a pomalu se vzdaloval, čekajíc na odpověď.

"Přeji šťastný a veselý Nový rok... na shledanou," znělo za mnou další přání.

"Vám taky příjemný a klidný Nový rok. Na shledanou," odpověděl jsem už jaksi automaticky a mířil k domovu.

Dnešek mi potvrdil nedávné úvahy. Opět dal najevo, že si plně uvědomuje datum a význam dnů, jež přijdou. Poznal jsem, že to nebyla náhoda, když nás před několika dny pozdravil a přál veselé vánoce. Ten člověk měl sice zvláštní myšlení, jeho mozek pracoval jinak než většiny lidí, ale rozhodně velice dobře věděl, co dělá.

III.

Svátky skončily, nastal nový rok a s ním spojený pracovní kolotoč. Po několika dnech došlo k nečekanému vývoji, kdy jsem zažil události, jež nastartovaly prudký zlom v mém pohledu na svět, jeho řád a směr života.

Vše vypadalo docela nevinně a běžně jako ostatní práce, kterou jsem dosud vykonával a jež mě tak bavila a poutala k sobě.

Firma měla velice dobrý start nového roku. Podařilo se jí výhodně nakoupit velké množství akcií a vzápětí s výrazným ziskem prodat. Všichni jsme takový výsledek oslavovali, měli jsme obrovskou radost. Vždyť koho by nepotěšily nečekaně vysoké prémie.

Navíc vedlejší skupina oznámila další radostnou zprávu. Je na nejlepší cestě dalšímu velkému zisku.

Nakoupila extra levně akcie jisté firmy, vyrábějící vybavení kuchyní. Téměř za pakatel. Nyní bylo snahou naší společnosti, abychom utlumili konkurenční firmu, snížili na minimum cenu jejích akcií a současně vyvolali růst cen našich akcií, které bychom poté co nejvýhodněji prodali.

A protože zde byla velká šance, že se plán povede, začal na konkurenční firmu tvrdý útok.

Veškeré informace se ke mně dostávaly jen sporadicky, útržkovitě. Byla to koneckonců vedlejší skupina a mě zajímal jen výsledek. Akce probíhala úspěšně, události nabraly rychlý spád. Po čase se ke mně doneslo, že konkurenční firma opravdu krachuje a naše akcie stoupají. Měl jsem radost společně s ostatními.

A akcie stoupaly dál, až vylétly na vrcholnou metu. Netrvalo dlouho a konkurence skončila, šla do likvidace. Firma zastavila výrobu a její činnost dokončoval likvidátor. Vidina velkých premií a dalších finančních přílepšeni nás navnadila.

Slavili jsme velký úspěch a všude vládla fantastická nálada. Takový začátek roku si nevysnil ani ten největší optimista. Byli jsme opojeni vlastní dokonalostí a nepřekonatelností. Že veškeré dění na zdejším světě je dvousečnou zbraní a tento famózní úspěch se na mém dalším osudu výrazně odrazí, to mne ještě v tu chvíli nenapadlo.

K mému vystřízlivění došlo v momentě, kdy jsem poprvé nahlédl do papírů a přečetl si konečně jméno firmy, jež mířila do likvidace a jejíž zastavení výroby umožnilo získat naší firmě pohádkové zisky.

Jméno té firmy jsem velice dobře znal, neslyšel jsem je poprvé. Byla totiž z města, odkud jsem pocházel. V té chvíli jsem si naplno uvědomil, co to znamená. Konec továrny, propouštění, nezaměstnanost. Ta firma byla jedna ze dvou, jež u nás byly a dávala obživu většině místních obyvatel, mezi nimi i mému otci a matce, bratru a jeho ženě. Ti všichni nyní skončili, jsou bez práce.

Před očima jsem si vybavoval otce, jak je zdrcen. Měl těsně před důchodem a v našem kraji již práci ve svém věku jistě nesežene. Matka na tom bude naprosto stejně. Bratr se švagrovou mají na další práci jen malou naději. Mají jednostranně zaměřenou specializaci a tu žádná další firma nepotřebuje.

Naše firma se tak postarala, že všichni teď skončili jako nezaměstnaní. Po mnoha letech v továrně, kterou tak trochu považovali za vlastní.

Bylo mi na nic. Od té chvíle mě veškerá radost přešla, peníze za odměny pro mě neznamenalý uspokojení. Uvědomil jsem si hrůzný dopad naší činnosti na existenci firem, na nevinné lidi v nich pracující. Naše honba za penězi jim bere práci, snad i životy a já se ke všemu na tom ještě podílím. Můj pracovní elán zmizel v nenávratnu.

Práce mě přestala bavit, začal jsem být mrzutý. Domů jsem chodil co nejdříve, zbytečně jsem nebyl iniciativní. Neměl jsem žádnou chuť přispívat svým podílem k tomu, abych připravoval další lidi o práci a životní jistoty.

Začal jsem přemýšlet, že bych měl z tohoto studeného, bezcitného světa raději odejít. Najít si nějakou zajímavější, smysluplnější práci, na jejímž konci za mnou zůstane výsledek. Skutečný, hmatatelný, lidem ku prospěchu. Kde nebudu vydělávat na přehazování hromádek s penězi či vytvářením problémů u jiných firem. Mám rád, když je výsledek mé práce vidět.

Také ten den jsem odešel z práce co to šlo nejrychleji. Neměl jsem klid, během posledních nocí budily můj spánek nepříjemné sny. Duševní neklid posledních dnů mě celého rozhodil.

Doma to bylo ještě horší, nic mne zde nedrželo, musel jsem ven z těch sevřených prostor. Abych se trochu provětral a přišel na jiné myšlenky, vyšel jsem si na procházku místy, ve kterých jsem měl bydliště.

Bylo zde mnoho parků plných mohutných stromů a košatých keřů, takže zimní procházka působila blahodárně. Nefoukal vítr, mráz se nezdál tak hrozný, všude leželo velké množství sněhu, kterého letos napadlo neobvykle mnoho.

Šel jsem volně, vnímal praskot sněhu pod mými kroky a snažil se najít nějaké lepší myšlenky, nežli výčitky svědomí, kterými jsem poslední dny trpěl.

Byl klid a mír, jakoby se vánoce ještě jednou vrátily. Však také ještě na mnoha místech nebyla výzdoba odstraněna,

lidé si chtěly té krásné atmosféry užít co nejdéle. Obešel jsem několik bloků, když jsem se dostal k místům, s tradičně postávajícím Mucíkem.

Přede mnou se objevila táhlá řada světel dlouhé ulice a křižovatka se známou stanicí zastávky. Byl jsem ještě daleko, ale už nyní jsem mohl spatřit známou postavu, schoulenou pod krátkým kabátkem a netrpělivě čekající na příchozí.

Začal padat sníh, který se spustil z těžkých mraků, jež visely celý den nad městem. Teď o sobě daly vědět a bílá peřina se valila v mohutných vložkách na všechno kolem mne. I postava u křižujících se cest se v nich téměř ztratila, jen nejasné obrysy dokládaly, že tam ještě stojí.

Zastavil jsem se a pohled zabodl do černé skvrny, na které ulpívalo stále více bílého závoje. Stál jsem pod jedním ze stromů, takže jsem byl alespoň částečně chráněn před mokřím vodopádem a navíc jsem byl ve stínu světel, takže jsem byl ukrytý očím ostatních.

Mucík se téměř nepohnul, stál a čekal. Netrvalo dlouho a ulicí projíždělo auto. Sledoval jsem, jak postava u zastávky ožila. Nervózní přešlapávání a podupávání, mnutí rukou. Jasně dal najevo, jak se příjezdu nemůže dočkat. Jak bylo zvykem, auto jelo pomalu předepsanou třicítkou a trvalo dlouho, než se dostalo dostatečně blízko. Už bylo u něj, když se ozvalo krátké zatroubení a ruka v kabině zasvítla při svém pozdravu.

Mucík zajásal. Mírně se klaněl a ruka se kývala v odpověď. Až sem jsem zřetelně viděl jeho roztažený, široce rozesmátý obličej. Auto nestačilo odjet a z protisměru se blížilo další.

Světlá důrazně šlehla po vozovce, výrazně několikrát zablikala na pozdrav a řidič dokonce stáhl okénko, aby mohl vysunutou rukou zamávat. Mucík odpovídal a tvář mu zářila. Nadšením podupával v kyprém sněhu.

Smál se jak půlroční dítě v kočárku na svou maminku. Byla to pro něj výhra, zisk více, než mnozí dosáhnou ve vysokých sázkách. Byl neuvěřitelně šťastný. Nebylo na světě nic, co by mu chybělo. Přesně tak jsem si představoval člověka, který dosáhne Nirvány.

Za zatáčkou se vynořil autobus, pravidelná linka. To byla ta pravá chvíle pro Mucíka. Teprve nyní se blížily jeho žně.

Autobus zastavuje a řidič na něj mává. Po kolikáté dnes asi jede kolem, kolikrát se již takto zdravili? Je to stále dokola, ale ani jednou na to žádný z nich nezapomene.

Lidé vystupují. Mucík přešlapuje, mne ruce, připravuje se.

Lidé jdou proti němu, ztichlí, zamlklí, ponoření do svých problémů a životního traumatu. Jedou z města, ze svých pracovišť. Unavení, vyčerpaní.

"Dobrý den, dobrý den, dobrý den..." zdraví Mucík jednu postavu za druhou, jak se k němu postupně přibližují. Všichni mu odpoví.

"Na shledanou, na shledanou, na shledanou..." následuje blahopřání na rozloučenou.

A najednou je všechno jinak. Atmosféra ulice se rázem změnila. Stačilo těch několik slov a je slyšet jasný smích, pobavený, uvolněný hovor.

Lidé najednou začali jeden s druhým komunikovat, začali být otevřenější, jeden druhému vstřícnější. Neodpověděli jen na Mucíkův pozdrav, těch několik slov rozřízlo provaz, kterým byly sevření a jež je pevně svíral. Byli uvolnění jak vzduch vylétající z propíchnutého balónku. Sklíčenost a tísněnost byla pryč. Začali se bavit i mezi sebou.

Už to není shluk zádumčivých jedinců, je to přátelská skupina, těšící se dál do svých domovů, ale chápající jeden druhého. Krátký pozdrav milého člověka je duševně pozvedl, nalil nových sil a zlepšil vydatně náladu. Jako by otevřel stavidla lepší nálady, valí se nyní z každého teplá slova, kterými se vzájemně oslovili. Už se na sebe nemračí, nevrhají po sobě nepříjemné, často i jedovaté pohledy. Těch několik krátkých a srdečně pronesených vět je rozechálo, povznese mysl, dodalo nové energie. Byli si náhle blízcí, srdci více sžití. Nyní se na sebe vzájemně nedívají jako dav protivných lidí, ale skupinu příjemných sousedů, s kterými je milé žít.

Celá ulice je najednou jasnější, čistější, zářivější, teplejší. Vzduch se podivně chvěl, působil mámivě, třeptivě, prodchnut slavnostně opojnou atmosférou, jež tu ještě před okamžikem nebyla.

Možná sníh přestal padat tak hustě, možná se více rozzářila řada výbojek na kandelábrech, možná z lidí jiskřila spokojenost. Vypadali nějak jinak, byli trochu světlejší, jakoby kolem nich svítila aureola blaženosti. Možná se mi to jen zdálo. Ale k vytvořenému kouzlu odcházejících vánoc se přidala ještě další šťastná chvíle, kterou nevytvořila příroda.

Bylo to lidské dílo.

Nakonec postupně, jeden po druhém, mizí všichni za vysokými stěnami živého plotu a autobus zvolna odjíždí. Dění u křižovatky utichá, Mucík je opuštěn a sám.

Jen se svými vločkami, které dál trpělivě zasypávají celé město. Nedočkavě se rozhlíží na obě strany a vyhlíží, kdy zase kolem projede nějaké auto. Má minimálně dvacet minut čas, než autobus pojedete zpátky do města ve druhém směru a ocitne se s tváří v tvář řidiči, s nímž se bude opět zdravit. Lidé už v tuto pozdní dobu chodí pěšky jen vzácně a tak se musí spokojit jen s auty.

Oba jsme tam tak stáli, mlčky, téměř bez pohybu a nechávali se zasypávat bílou peřinou. Já, abych ukryl své bolavé myšlenky, Mucík, aby naplnil duši nejdůležitější činností.

Uplynuly dvě hodiny, po kterou na mně rostla vrstva sněhu, který nepřestával padat. Oba jsme vypadali jako sněhuláci, ale vydrželi jsme. Auta projížděla a pravidelně potěšila srdce toho podivného člověka.

Docela jsem vychladl. Jak fyzicky, tak duševně. Začala mi být zima a v hlavě už jsem necítil takovou rozladěnost. Ještě chvíli jsem sledoval Mucíka, který dál vytrvale postával na svém místě a čekal.

Nakonec jsem se dočkal. Sklopil hlavu, otočil se, aby chvíli sledoval lavičku se zastávkou. Zřejmě se loučil se svým nejoblíbenějším místě.

Sebral se a zvolna odcházel směrem ulicí, osvětlené menšími, nevalně zářícími světly. Tam měl svůj domov, přístav zatoulaných duší. Byl to dům duševně chorých, kde pobýval chvíle, kdy se těšil na okamžik, až se postaví na místo křižující lidské osudy.

I já jsem odcházel. Hlava byla čistá, tělo zaplaveno podivně příjemným pocitem. Zase jsem měl o trochu více chuti do života. A to vše z člověka, který zde dokázal stát i v tuto nevlídnou dobu a nalévat štěstí desítkám náhodně procházejících lidí.

Uplynul rok. V práci se vše uklidnilo a plynulo dál svým monotónním rytmem. Téměř každý den jsem dvakrát procházel kolem křižovatky, dvakrát jsem slýchal pozdravení a rozloučení od téhož člověka. Už jsem si na něj zvykl, vůbec mi nepřipadal ničím mimořádným. Už byl nejen součástí ulice, ale i mého života.

Jen v práci už to nebylo ono. Pokaždé, když se firmě povedl výnosný obchod, vzpomněl jsem si na svou rodinu, na své nezaměstnané rodiče a příbuzné. Za každým úspěchem a mimořádnými prémie jsem viděl desítky nešťastných lidí, mající velké osobní a životní problémy na malých, řídko osídlených místech, kde je každá práce dobrá.

IV.

Přiblížily se další vánoce, chystali jsme se oslavit další nejkrásnější svátky v roce. Nevypadalo to, že by se měly něčím lišit, že by měly proběhnout jaksi jinak, nežli jsem byl zvyklý.

Dny se zkrátily na minimum, nepříjemně se ochladilo, občas se objevily obvyklé sněhové přeháňky. Město se svátečně vyzdobil a lidé sháněli dárky pro své blízké.

Vracel jsem se domů a procházel známou cestou. Když jsem se blížil k Mucíkově křižovatce, zdála se být divná a nepřírozená, nezvykle posmutnělá, opuštěná. Chvilku trvalo, nežli jsem na to přišel, co se děje. Jakoby nežila, neměla své vnitřní kouzlo a neznámou krásu. Působila sklesle a nešťastně.

Teprve po chvíli mi to došlo. Mucík chybí! Jeho místo bylo prázdné, nikde tu nestojí, nečeká na mě, nezdraví.

Zastavil jsem se a chvíli čekal, zda se odněkud ozve jeho upřímný, milý hlas a pronese své ave. I ta světla na semaforech dnes blikala nějak podivně, pomaleji, jakoby i jim se nelíbilo, že jsou opuštěné.

Čekal jsem, nic se nedělo. Pozdrav odnikud nepřilétl, nepříjemné ticho bodalo do uší a napjaté smysly čekaly odezvu. Cítil jsem se nejistě a nervózně, nevěděl, co dělat. Nečekaná situace mne dokonale zaskočila. I ta auta kolem mne projížděla jakoby bezradně.

Pokračoval jsem dál.

Doma jsem si zvolna připravoval večeři, dál jsem se necítil ve své kůži, když se objevil Olda. Následovalo několik běžných vět, která jsme si běžně říkali.

"Dneska Mucík nestál na svém místě, nevíš proč?" zeptal jsem se, aniž bych nad otázkou přemýšlel.

"Jo, vím," pokývl Olda hlavou a krátce se napil kávy z hrnku, který držel v ruce, "stal se totiž malér. Dneska ráno, když tam jako obvykle postával, jel naší ulicí nějaký blázen. Jel dost rychle a právě v těch místech dostal smyk a narazil do něj. Vzal ho bokem a kus jej odhodil. Odvezli jej do nemocnice a nechali si ho tam. Prej má zlomený obě nohy, několik žeber a pořádně pošramocenou pánev. Údajně mu už kosti dohromady nedají a bude muset zůstat na vozíku, jestli vůbec dokáže sedět."

"No tě bůh," hekl jsem překvapeně.

Víc jsem nedokázal, ta zpráva mě docela sebrala. Večer jsem měl zničený, bylo po náladě. Mucík už byl přece jen pro mě natolik známou osobou, že jsem jej velice litoval, téměř jako člena vlastní rodiny.

Po následující dny, kdykoliv jsem procházel křižovatkou, již nebyly zdaleka tak příjemné. Přestala být živá, plná krásného klidu a uklidňující jistoty. Tak, jak tomu bývá v ostatních částech města, tak nyní byla i naše ulice běžnou městskou komunikací, ničím se od ostatních nelišící.

Lidé jí procházeli. Mlčky, zaražení, uzavření do sebe a svých problémů, nevšímali si jak okolí, tak jeden druhého. Celá ulice posmutněla, ztratila svůj duch, podivné kouzlo. Noční lampy osvětlení jakoby ztlumily svůj jas, zmizelo veselí a pohoda, jež tu dosud vládla. Opuštěná křižovatka přestala být ostrovem opojné nálady jak bývala dříve.

Kdykoliv jsem těmito místy procházel, vždy jsem hledal tmavou schoulenou postavu, netrpělivě přešlapující a nejistě si kroutící dlaně pod břichem. Už tu nestála, nikdy.

Jak se vánoce blížily, lidé se na ně pečlivě připravovali. Sváteční nálada zaplavila městské ovzduší a všichni se poddávali jedinečné atmosféře. Ulice byla stále plná projíždějících aut, po chodnících tekly davy lidí, při každém zastavení autobusu místní linky se pokaždé vyhrnulo mnohem více cestujících, než bývá běžně zvykem. Vraceli se obtěžkáni dárky a spěchali do svých domovů.

Ten den jsem měl nějakou krizi. Nic mi nešlo, žádná práce se nedařila. Po příchodu domů jsem se sebral a jak jsem byl zvyklý, vydal se na večerní procházku parky našeho bydliště. Tmavé mraky povolily své sevření, drobný sníh se začal sypat a pokrývat město barvou nevinnosti. Bylo to jenom dobře, vánoce alespoň dostanou svou správnou atmosféru.

Během cesty jsem se dostal až ke známé křižovatce. Stoupl jsem si pod strom, přesně na totéž místo, kde jsem stál vloni.

I nyní mě bohaté větvení chránilo před největším bílým přívalem, které jsem nevnímal. Stál jsem tam a sledoval opuštěnou křižovatku se svými oranžovými, pomalu blikajícími světly. Klidnou, mrtvou, zcela bez atmosféry a původní krásy, kterou vždycky měla a již byla neustále zaplavena.

Uvědomil jsem si, že všechno je neodvratně pryč a nemůže se nikdy vrátit zpět, potěšit přítomné. Přišlo mi to velice smutné.

"Ale co," snažil jsem se celou věc zlehčit, "stejně to byl jen obyčejný člověk. Pro nikoho nic neznamenal, společnosti nic nedával a na ostatních se jen přizívoval."

Narážel jsem trochu ironicky na své poznámky, které jsem o Mucíkovi pronesl, když jsem jej viděl poprvé. Nyní mě má slova páčila, styděl jsem se.

Neměl jsem ponětí, jak dlouho jsem tak stál. Projelo mnoho aut, zastavilo zde několik plně obsazených autobusů, které jak světelné ostrovy nekonečného oceánu proplouvaly potměšlými ulicemi města. Mnoho lidí prošlo křižovatkou. Všichni mlčky, apaticky a lhostejně. Nikdo neřekl ani slůvka dalšímu cestujícímu, nikdo nepromluvil na vedlejšího člověka. Dívali se po sobě jen kradmo, jeden překážel druhému, vzájemně se nechápali. Byli si cizí a vzájemně si nezajímají.

Vrstva sněhu, která seděla na mých ramenech, rostla.

Nevím, co se to přesně v těch chvílích se mnou stalo, ale pojednou, hnán jakousi tajemnou, neznámou silou, vykročil jsem zvolna z pod stromu a zamířil ke křižovatce. Dech se mi zrychlil, ruce zvlhly napětím a nedočkavostí. Něco ve mně bobtnalo a chystalo se vybuchnout. Tu podivnou sopku jsem nechápal, jen jsem ji cítil, vnímal její blízkost a věděl o připravujícím se explozi.

Bližil jsem se k místu, které jsem tak důvěrně znal a jež bylo ještě nedávno obsazené. Patřilo jinému člověku, to on na něj měl morální právo.

Došel jsem k tyči s označením zastávky a podíval se kolem. Průhledný oblouk zastávky, který se ničím nelišil od těch stovek ostatních po městě, jednoduchá, lavička, dlouhý chodník mizící v dáli. Bílá linka pro cyklisty, rovná jak podle pravítka, běžící souběžně s ním. A já sám mezi stovkami poletujících vloček. Pomalu projíždějící auta po silnici jsem vůbec nevnímal.

Jak jsem tam tak stál, pojednou jsem pocítil cosi mystického. Napětí v mém těle mizelo, dostavovalo se uvolnění a pohoda. Eutymie - úplný tělesný klid, mě plně ovládla, podivně svědění po těle naznačovalo, že se cosi děje neobvyklého. Lidský žár jako by ze mě sálal po okolí a dopadal na dlouhou cestu vedoucí kolem mne. Pobyt zde na mě působil podivným dojmem. Chlad vzduchu jsem vůbec necítil, mokro padajících vloček jako by ani nebylo, nepříjemné počasí vůbec nevnímal.

Stál jsem tam velice dlouho, rozhlížel se a nechával na sebe bez povšimnutí padat další vločky, aniž proti tomu cokoliv podnikl. Bylo mi dobře. Příjemně uklidněn a vnitřně spokojen se mi vůbec nechtělo odejít.

V dálí za ohbím plotu, krytého vysokými keři, se zcela nenápadně vynořila bílá světlá autobusu a zvolna se přibližovala. Záře paprsků se proplétala mezi poletujícím sněhem a jen ztěžka si mezi nimi hledala cestu. Svým obvyklým, lehce houpavým způsobem, se nezadržitelně přibližovala.

Než jsem se vzpamatoval, autobus nedaleko mne s ulehčujícím odfrknutím zastavil. Začali vystupovat první lidé, kteří pomalu zamlkli můj směr. Všichni zamlkli, zaražení, nikdo nepromluvil. Mezi cestujícími vládla ponurá nálada. Šli v davu, ale přitom odděleně, jeden vedle druhého, jakoby se vzájemně neviděli.

Všiml jsem si, jak se všichni zarazili, když zde uviděli mou stojící postavu. Pátravě se po mně podívali a pohlédli do mého obličeje. Jakoby hledali někoho známého.

Poznali mou tvář, chápavě zakývali hlavami a pokračovali v chůzi. Jejich pohledy opět směřovaly k zemi. Nebyl jsem ten, kterého čekali a s kým by se chtěli bavit.

První z nich již byli kousek ode mne.

Sledoval jsem jejich příchod. Obtěžkáni mnoha dárky, jež nesli svým příbuzným, mřili co nejrychleji k cíli své cesty. Určitě ve svých představách již viděli, jak své milé potěší a udělají jim radost. Chtěli jim dopřát co nejpříjemnější chvíle z okouzlujících svátečních dnů. Sami se však v tuto chvíli cítili smutně a neradostně.

Pohlédl jsem do zamračené tváře ženy, která byla nejblíže.

Moje ruka se, zcela náhle a neočekávaně, sama od sebe zvedá, ohýbá v lokti, dlaň stoupá k úrovni obličeje. Několikrát zamávám, dlaň namířenou proti ženě, prsty široce roztažené.

"Dobrý den," vyjelo mi z úst, aniž jsem to říci chtěl, aniž jsem o tom přemýšlel.

Žena sebou trhla překvapením a úžasem se na mě podívala.

"Dobrý den," odpověděla pomalu šokována překvapením.

"Na shledanou," odpověděl jsem vzápětí, když mne míjela.

"Na shledanou," vyjelo jí a několikrát se za mnou otočila. Jakoby se chtěla přesvědčit, že se jí to nezdá, že se to opravdu stalo. V obličeji sice měla překvapení, ale jakoby ji úsměv přelétl přes rty. Malý jemný, teprve zahánějící stín, který tam dosud visel.

To již zde byl další cestující.

"Dobrý den," pozdravil jsem i jeho.

"Dobrý den," odpověděl a také on zkoprněl překvapením.

Skoro se na chvíli zastavil, jak jej to zaskočilo.

"Na shledanou."

"Na shledanou," vyhekl odpověď a odcházel.

Další lidé ke mně docházeli a já jednoho po druhém oslovoval a zdravil je. Způsobem, jaký jsem znal nejen já, ale i oni

sami a na který byli za celá ta dlouhá léta zvyklí. Všichni mi odpověděli, do jednoho si mě udiveně a zmateně prohlíželi, jakoby tomu sami ani nevěřili, že se tak stalo.

Autobus stál stále ještě na zastávce a jeho řidič na mně podezíravě a nechápavě hleděl. Dveře se zavřely a on se zcela neslyšně rozjel. Oba jsme se dívali vzájemně do očí. Tu se moje ruka zvedla a zamávala mu.

Řidičova tvář se najednou rozzářila a široký úsměv se roztáhl od ucha k uchu. Měl jsem pocit, že až ven cítím jakési oddechnutí, jakési uvolnění vnitřního napětí, jež jej nemilosrdně svíralo. Jako bych rozsvítil světlo na jeho další cestu.

Krátké zatroubení rozcíslo ulici, jeho ruka pustila volant a zamávala mě v odpověď. Pomalu, klidně, majestátně. Byl jsem pro něj známý, přítel, na kterého čeká a kterého vždy rád vidí. Sledoval jsem, jak spokojeně kýve hlavou a naplno dává najevo svou spokojenost.

"Viděla jste to paní?" uslyším za sebou veselou otázku.

Pátravě se rozhlížím. Dvě ženy stojí u křižovatky vedle sebe a dívají se směrem ke mně.

"Úplně jsem se lekla, že to je Mucík," zazněla odpověď.

"Jo, skoro jako on."

"Škoda, že tu není," pronesla smutně první.

"Však je tu alespoň on," přidala se nečekaně třetí, procházející kolem nich.

"Ale vypadáte dnes nějak dobře," podívaly se vzájemně po sobě.

"Vám to také dneska sluší, co jste koupila?"

"Že se dneska ale roztrhl pytel s tou nebeskou moukou, co?" přidal se koketním hlasem muž, jdoucí kousek za nimi.

"Budou pěkný vánoce, já mám sníh ráda," volá na něj jedna z žen a šťastný smích se rozezní okolím.

Ulice je náhle plná veselých slov a výborné nálady. Zamlklost a pošmurná nálada je rázem pryč, jak mávnutím čarovného proutku.. Lidé zpomalili, přestali pospíchat. Najednou si měli vzájemně co říct, sdělit kolemjdoucích několik milých slov, zaposlouchat se do cizích poznámek.

Jako by se ulice opět naplno rozzářila. Světla lamp září vydatněji, vzduch je čistší, padající sníh bělejší. Je zde smích, hláhol, plno příjemných pocitů. Lidé jsou najednou šťastnější a společenší, dávají si přednost, jsou na sebe slušní a milí. Vzájemná nevraživost a všeobecná introvertita je pryč. Výbojky svítí jako o život, kolem je plno mámvivého světla a podivné, jiskřivé atmosféry.

Vytvořilo se několik diskutujících skupinek, které se jen zvolna vzdalují. Mluví o všem možném. Jakoby jim najednou mezi sebou bylo dobře, jakoby se jim nechtělo samotným do svých domovů. Já zůstávám sám a sleduji jejich odchod. Kupodivu mi je také dobře, cítím se povznesený a naplněný duševním klidem.

V protisměru přijíždí několik aut. Pomalu, krokem, jako vždy. Řidič se pátravě dívá mým směrem, cítím jeho široce roztažené oči. Už na nic nečekám. Zvedám ruku a jako samozřejmost ji držím u svého obličeje a s široce rozraženými prsty na něj kývám.

Řidič jakoby na to čekal. Světla auta několikrát nadšeně zablikají a vidím ruku v kabině, jak se rovněž zvedá a kývá mi na pozdrav. V autě jakoby se rozsvítilo silné světlo. Řidič září, štěstím se celý tetelí. Vidím až ke mě ze ztmavlé kabiny, jak se směje, úsměv od ucha k uchu.

Za autem jede další a moje ruka letí opět nahoru.

Druhý řidič krátce zatroubí a také on je rozesmátý s širokým příjemným úsměvem pokračuje v cestě. Třetí řidič na mě mává už z dálky, vše přede mnou viděl. Projela celá řada a pak následovala další kolona z druhé strany. Všechno se opakuje. Projelo mnoho aut, všichni řidiči mne radostně pozdravili.

Teprve pak nastala chvíle klidu, kdy se chodník vyprázdnil, silnicí na krátký okamžik nikdo neprojížděl.

Stál jsem tam a díval na oba vzdálené konce ulice a cítil se neobyčejně blaženě. Srdce mi radostně bušilo, oči mi svítily do tmy, chtělo se mi jásat a zpívat. Měl jsem výbornou náladu, cítil jsem nekonečný klid a pohodu. Všechny dosavadní

problémy odpluly pryč, nic mě v tuto chvíli netížilo, na nic špatného jsem nepomyslel.

Poznal jsem, že jsem dosáhl neuvěřitelně mnoho. Ulice opět získala svou duši a ožila ztraceným veselím. Lidé jí opět procházeli spokojení a šťastní.

Už to nebyly jen dva široké pruhy asfaltu, doprovázené na každé straně cestou pro chodce a cyklisty, obklopené zástupem kandelábrů a dvěma řadami stromů stojících v pravidelných intervalech. Už zde zase byla 'naše' ulice. Část města, kousek útulného místa, kde lidé bydlí a žijí.

Nyní se každý z nich těší na vánoce, na chvíli, kdy se rozdávají dárky a každého obklopuje lidská pohoda. Na krátký čas jsou všichni jiní. Milí, chápající, přátelští. Někdy za to zaplatí hodně, někdy málo. Někteří nakoupí značně, jiní trochu.

Jedno je však u všech stejné. Vánoční pohoda se nedá nakoupit do zásoby. Má éterické vlastnosti - rychle vyprchává. Naše ulice je velká výjimka - je pohodová pořád.

Stál jsem tam a díval se někam v dál. Sněhové vločky se zvolna snášely k zemi, padaly na mou hlavu a ramena. Nastavil jsem jim tvář. Jako chladivé kapky jsem je cítil na své rozpálené tváři a s nadšením přijímal jejich dotek. Štěstím jsem každou z nich cítil jako pohlazení.

1 21 Konrád Locker - Mucík